

Martha Wells

Artificial Condition
Kunstmatig leven

Dagboek van een Moordbot 2

Vertaald door Lia Belt

De Fontein

I

SecUnits geven niks om het nieuws. Ook nadat ik mijn gouverneursmodule had gehackt en toegang kreeg tot de streams besteedde ik er nooit veel aandacht aan. Deels was dat omdat het downloaden van entertainmentmedia minder snel eventuele alarmen in satelliet- en stationsnetwerken zou triggeren; politiek en economisch nieuws werd op andere niveaus overgebracht, dichterbij de beveiligde datacentrales. Maar vooral omdat het saai was en het mij niet kon schelen wat mensen elkaar aandedden zolang ik (a) ze niet hoefde tegen te houden of (b) daarna de zooi niet hoefde op te ruimen.

Maar terwijl ik door het winkelgebied van de transitring liep, hing er een recente nieuwsflits in de lucht, die van de ene openbare stream naar de andere sprong. Ik kreeg er vluchtig iets van mee, maar concentreerde me vooral op door de drukte navigeren terwijl ik me voordeed als gewoon geaugmenteerd mens in plaats van doodge moordbot. Een van de voorwaarden daarvoor was dat ik niet in paniek raakte elke keer dat iemand per ongeluk oogcontact met me maakte.

Gelukkig waren de mensen en geaugmenteerde mensen te druk met zelf komen waar ze heen wilden of de openbare stream afspeuren naar routebeschrijvingen en transportschema's. Tegelijk met het bot-aangedreven vrachtschip waarop ik was meegelift, waren er drie passagierstransporten door wormgaten gekomen, en dus was het druk in het grote winkelgebied tussen de verschillende inschepingszones. Behalve de mensen liepen er bots van alle soorten en maten, drones gonsden over alles heen en via de hoger gelegen looppaden werd vracht verplaatst. De

beveiligingsdrones zouden alleen op SecUnits scannen als ze daar specifiek instructies voor hadden en tot nu toe had nog niets geprobeerd me te pingen. Dat was een opluchting.

Ik was uit de bedrijfsinventaris gehaald, maar dit was nog steeds Corporatiegebied, en ik was nog steeds iemands eigendom.

Al moet ik zeggen dat ik het tot zover behoorlijk goed deed, als je naging dat dit pas de tweede transitring was die ik ooit had doorkruist. SecUnits werden naar contracten verscheept als vracht en kwamen dus nooit door de delen van stations of transitringen die bedoeld waren voor mensen. Ik had mijn pantser moeten achterlaten in het deployeringscentrum op het Station, maar in deze drukte was ik bijna net zo anoniem als wanneer ik het nog zou dragen. (Ja, dat was iets wat ik mezelf steeds moest blijven vertellen.) Nu droeg ik grijze en zwarte werkkleren: een shirt en jasje met lange mouwen, een broek en laarzen. Al mijn anorganische delen waren bedekt en ik had een rugzak bij me. Tussen de bonte mengeling van kleren, haren, huid en interfaces om me heen viel ik niet eens op. De datapoort achter in mijn nek was wel zichtbaar, maar hij leek veel op de interfaces die geaugmenteerde mensen vaak laten implanteren en zou geen argwaan wekken. Bovendien verwacht niemand dat een moordbot als een mens door een transitwinkelvegebied gaat lopen.

Maar toen stuitte mijn vage aandacht voor de nieuwsuitzendingen op een foto. Een foto van mij.

Ik bleef niet abrupt staan, want ik heb veel ervaring met niet fysiek reageren, ongeacht hoe dingen me choqueren of met afgrijzen vervullen. Mogelijk glipte de beheersing van mijn gezichtsuitdrukking wel even weg; ik was het gewend om altijd een helm te dragen, en dan ook nog zo veel mogelijk met een ondoorzichtig vizier.

Voorbij een grote boogpoort met daarachter verschillende voedselservicebalies bleef ik staan, in de buurt van de gang naar een klein zakendistrict. Iedereen die me zag, zou aannemen dat ik de stream bekeek op zoek naar informatie.

De nieuwsflits toonde een foto van Pin-Lee, Ratthi en mij

in de lobby van het stationshotel. De focus lag op Pin-Lee, op haar vastberaden gezicht, de geërgerde frons op haar voorhoofd en haar chique zakelijke kleding. Ratthi en ik, in grijze PreservationAux-uniformen, waren vervaagd en wat naar de achtergrond verplaatst. Ik stond genoemd als 'bodyguard' in de afbeeldingstags, en dat was een opluchting, maar ik bereidde me voor op het ergste terwijl ik het nieuwsitem nog eens afspeelde.

Huh. Het station waar ik altijd aan had gedacht als Het Station, de locatie van de bedrijfskantoren en het deployeringscentrum waar ik normaal gesproken werd bewaard, heette eigenlijk Port Free-Commerce. Nooit geweten. (Als ik daar was, was het meestal in een reparatiecabine, een transportkist, of stand-by wachtend op een contract.) De nieuwslezer vertelde er terloops bij dat doctor Mensah de SecUnit die haar leven had gered had gekocht. (Bedoeld als hartverwarmend tintje aan het verder grimmige verhaal met zijn hoge slachtofferaanstal, kennelijk.) Maar de journalisten waren het niet gewend om SecUnits te zien, behalve in pantser of als bloederig bergje brokstukken wanneer het misging. Ze hadden het idee van een gekochte SecUnit niet gekoppeld aan de in hun ogen generieke geaugmenteerde menspersoon die samen met Pin-Lee en Ratthi het hotel betrad. Dat was mooi.

Het rare was dat een aantal van onze beveiligingsopnames waren vrijgegeven. Beelden vanuit mijn oogpunt, toen ik de DeltFall-habitat doorzocht en de lijken vond. Beelden van Gurathins en Pin-Lee's helmcamera's toen ze Mensah vonden, en wat er van mij over was na de explosie. Ik scande ze snel om na te gaan of er geen duidelijke beelden van mijn menselijke gezicht bij waren.

De rest van het verhaal ging erover dat het bedrijf en Delt-Fall, plus Preservation en drie andere particuliere politieke entiteiten die burgers in de habitat van DeltFall hadden gehad, gezamenlijk hun pijlen richtten op GrayCris. Er was ook een ingewikkelde strijd tussen advocaten gaande waarin sommige entiteiten, die bondgenoten waren in het onderzoek, het tegen elkaar opnamen over financiële aansprakelijkheid, jurisdictie en verzekeringsgaranties. Ik snapte niet hoe mensen het alle-

maal op een rijtje konden houden. Er werden niet veel details gegeven over wat er was gebeurd nadat PreservationAux erin was geslaagd een signaal naar het reddingsteam van het bedrijf te sturen, maar iedereen die zich afvroeg waar de betreffende SecUnit was gebleven, zou hopelijk aannemen dat ik nog bij Mensah en de anderen was. Mensah en de anderen, natuurlijk, wisten wel beter.

Toen ik het tijdstempel controleerde, ontdekte ik dat de nieuwsflits al oud was, van de cyclus meteen nadat ik het Station had verlaten. Hij moest met een van de snellere passagierstransporten door een wormgat zijn gekomen. Dat betekende dat de officiële nieuwskanalen misschien alweer recentere info hadden.

Oké. Ik vertelde mezelf dat echt niemand in deze transitring op zoek zou zijn naar een loslopende SecUnit. De beschikbare info in de openbare stream wees er niet op dat hier deploymentscentra van verzekerings- of beveiligingsbedrijven zaten. Mijn contracten hadden zich altijd afgespeeld in afgelegen installaties of op onbewoonde surveyplaneten, en volgens mij was dat ook wel zo'n beetje de norm. Zelfs in de series op de entertainmentstreams lieten ze nooit SecUnits zien die kantoren, pakhuizen, werven of andere zaken die je in transitringen zag moesten bewaken. En alle SecUnits in de media droegen altijd hun pantser en waren gezichtsloos en eng.

Ik voegde weer in tussen de drukte en liep door. Ik moest oppassen voor plekken waar ik mogelijk gescand zou worden op wapens, zoals alle faciliteiten voor het regelen van vervoer, inclusief de trammetjes die om de ring heen reden. Ik kan wel een wapenscanner hacken, maar een drukke passagiersfaciliteit heeft er een heleboel en ik kan er niet eindeloos veel tegelijkertijd hacken. Bovendien zou ik dan ook het betalingssysteem moeten hacken, en dat zou me momenteel veel te veel onnodige moeite kosten. Het was een lange wandeling naar het ringgedeelte voor vertrekkende bot-aangedreven transporten, maar dat gaf me de tijd om verbinding te maken met de entertainmentstream en nieuwe media te downloaden.

Op weg naar deze transitring, alleen in mijn lege vrachttrans-

port, had ik de tijd gehad om veel na te denken; over de reden waarom ik Mensah had verlaten en over wat ik wilde. Ik weet het, het verbaasde mij ook. Maar zelfs ik wist dat ik niet de rest van mijn levensduur alleen maar kon blijven meeliften met vrachttransporten en media consumeren, hoe aantrekkelijk dat ook klonk.

Ik had nu een plan. Of dat zou ik althans hebben zodra ik antwoord kreeg op een belangrijke vraag.

Om dat antwoord te krijgen moest ik ergens naartoe, en er vertrokken hier in de volgende cyclus twee bot-aangedreven transporten die me erheen konden brengen. Het eerste was een vrachtschip dat wel wat leek op het schip waarmee ik hier was gekomen. Het vertrok later en was een betere optie, aangezien ik meer tijd zou hebben om het over te halen mij aan boord te laten. Ik kon wel een transport hacken, met een beetje moeite, maar ik deed het liever niet. Zo veel tijd doorbrengen met iets wat je daar niet wilde hebben, of wat je had gehackt om het wijs te maken dat het je daar wel wilde hebben, was gewoon naar.

Er waren kaarten en dienstregelingen beschikbaar in de stream, gekoppeld aan alle belangrijke navigatiepunten langs de ring, dus vond ik eenvoudig de weg naar de vrachtafhandeling. Ik wachtte op een wisseling van de wacht en liep door naar de inschepingszone. Daar moest ik eerst een ID-screeningssysteem hacken, en op de verdieping boven de zone wat drones die op wapens scanden, maar toen werd ik gepingd door een bot die de ingang naar het commerciële gebied bewaakte. Ik deed hem niets, maar brak door zijn firewall en wiste alle gegevens over zijn ontmoeting met mij uit zijn geheugen.

(Ik was gemaakt om te interfacen met SecSystems van het bedrijf, om in feite zelfs een interactieve component van zo'n beveiligingssysteem te zijn. De voorzorgsmaatregelen op dit station waren niet de eigen tech van het bedrijf, maar ze leken er voldoende op. En bovendien is er niemand zo paranoïde als het bedrijf bij het beschermen van de data die het verzamelt en/of steelt, dus was ik gewend aan beveiligingssystemen die een stuk robuuster waren dan dit.)

Eenmaal beneden op de werkvloer moest ik goed oppassen, want iemand die daar niet werkte had er niets te zoeken, en hoewel het meeste werk werd gedaan door sleperbots liepen er ook mensen en geaugmenteerde mensen in uniform rond. Meer dan waar ik op had gerekend, eigenlijk.

Een heleboel mensen hadden zich verzameld bij de sluis voor mijn beoogde transport. Ik controleerde de stream op alerts en ontdekte dat er een ongelukje was gebeurd met een sleper. Verschillende partijen bekeken de schade en probeerden een schuldige aan te wijzen. Ik had wel kunnen wachten tot ze weggingen, maar ik wilde van deze ring af en mijn reis beginnen. En heel eerlijk, mijn foto in die nieuwsflits had me van mijn stuk gebracht en ik wilde me alleen maar een poosje onderdompelen in mijn mediadownloads en doen alsof ik niet bestond. En daarvoor moest ik veilig en wel op een afgesloten, geautomatiseerd transport zitten dat op het punt stond de ring te verlaten.

Ik bekeek de roosters nog een keer op zoek naar mijn tweede optie. Die hing aan een andere kade, bestemd voor particulier, niet-commercieel verkeer. Als ik snel was, kon ik daar nog komen voordat het vertrok.

In het rooster stond het schip aangemerkt als langeafstandsresearchvaartuig. Dat klonk als iets wat een bemanning aan boord zou hebben, en mogelijk passagiers, maar volgens de bijbehorende info was het een bot-aangedreven schip, ingeroosterd voor vrachtvervoer naar de bestemming waar ik heen wilde. Ik was de eerdere bewegingen van het schip nagegaan in de stream en had ontdekt dat het eigendom was van een universiteit op een planeet in dit stelsel. Als ze het zelf niet gebruikten, verhuurden ze hun schip voor vrachtvervoer om te helpen het onderhoud te bekostigen. De tocht naar mijn bestemming zou eenentwintig cycli duren en ik verheugde me echt op de afzondering.

Vanuit het commerciële gebied naar het particuliere komen was een makkie. Ik nam heel even de controle over het be-

veiligingssysteem over zodat het niet zou merken dat ik niet geautoriseerd was, en toen liep ik achter een groep passagiers en bemanningsleden aan naar binnen.

Ik vond het dok van het researchtransport en pingde het via de communicatiepoort. Het pingde bijna onmiddellijk terug. Alle info die ik van de stream had weten te krijgen, gaf aan dat het schip was voorbereid voor een geautomatiseerde tocht, maar voor de zekerheid stuurde ik een roep om aandacht van eventuele menselijke bemanning. Ten antwoord kwam er nul terug, dus er was niemand thuis.

Ik pingde het transport nog een keer en deed hetzelfde aanbod als aan het eerste schip waarop ik was meegereisd: honderden uren aan media, series, boeken en muziek, inclusief wat nieuw spul dat ik onderweg door de transithal had opgepikt, in ruil voor een lift. Ik vertelde het schip dat ik een vrije bot was en probeerde terug te komen bij mijn menselijke voogd. (Dat 'vrije bot' is misleidend. Bots worden door sommige particuliere politieke entiteiten zoals Preservation als burgers beschouwd, maar dan nog hebben ze een vaste menselijke voogd. Constructen vallen soms onder dezelfde categorie als bots, soms onder dezelfde categorie als dodelijke wapens. (Even ter info, dat is geen fijne categorie om toe te behoren.)) En daarom, ook al was ik nog geen zeven cycli een agent onder de mensen, inclusief de tijd die ik alleen had doorgebracht op een vrachttransport, had ik nu al behoefte aan vakantie.

Het bleef heel even stil, en toen stuurde het researchtransport een acceptatie en opende de sluis voor me.